

A1 Topaic 4

12 Ríomhphost ó Shorcha

Léitheoireacht

2

12 Ríomhphost ó Shorcha

Le múineadh:

- Na frásaí agus an foclóir a bhaineann le cúrsaí lóistín.

3

Bileog

Ríomhphost ó Shorcha An cuimhin leat?

A. Tá na habairtí seo a leanas ar fáil sa ríomhphost thíos a scríobh Shorcha, ach an bhfuil tú in ann na habairtí a chríochnú, sula léann tú an ríomhphost? Bí ag obair leis an duine in aice leat.

1. Go raibh _____ agat.
2. Tá _____ mo chónaí.
3. Tá mé ag _____ tí.
4. Tá trí _____ codlata _____.
5. Níl an _____ ródhaor.

4

Ríomhphost ó Shorcha An cuimhin leat? A

- Tá na habairtí seo a leanas ar fáil sa ríomhphost thíos a scríobh Sorcha, ach an bhfuil tú in ann na habairtí a chríochnú, sula léann tú an ríomhphost?

5

An cuimhin leat? A

1. Go raibh _____ agat.
2. Tá _____ mo chónaí.
3. Tá mé ag _____ tí.
4. Tá trí _____ codlata _____.
5. Níl an _____ ródhaor.

6

Freagraí - An cuimhin leat? A

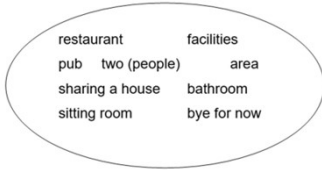
1. Go raibh **maith** agat.
2. Tá **mé i** mo chónaí.
3. Tá mé ag **roinnt** tí.
4. Tá trí **sheomra** codlata **ann**.
5. Níl an **cíos** ródhaor.

7

Ríomhphost ó Shorcha An cuimhin leat? B

- Déan iarracht Gaeilge a chur ar na focail seo a leanas.
- Déan ó bhéal é.

8

Freagraí - An cuimhin leat? B

• restuarant	• bialann
• facilities	• áiseanna
• pub	• teach tábhairme
• two people	• beirt
• area	• ceantar
• sharing	• ag roinnt
• bathroom	• leithreas
• sitting room	• seomra suite/súí
• bye for now	• slán go fóill

9

Bileog Ríomhphost ó Shorcha

A Róisín, a chara,
Go raibín maith agat es do ríomhphost. Tá súil agam go bhfuil tú go (1)
Tá mé féin an-ghnóthach faoi líthair. Mar atá a fhios agat, tá (2) nua
agam, agus tá mé i mo chónaí i gceantar nua. Is (3) beag é ach tá
(4) mairbh ann. Tá sé cosú (5) agus le bráid leann an
fharrage! Tá bíalaire dhéas (6) ann agus dhá (7)
sábhairne agus pictiúirinn bheag.
Tá mé ag roinnt li le (8) eile. Ben agus Síle. Is es (9)
Ben agus is es Orláine Síle. Tá an t-árasán an-deas. Tá trí sheomra codlata
ann, cistin, seomra fálcha agus seomra súi. Níl seomra (10) ann
ach is cuma. Tá sé (11) agus glan agus réilim go maith le Ben agus
le Síle. Fosta, níl an (12) rótháor. Tá an t-ádh orm!
Tá súil agam go dtiocfaidh tú ar cuairt. Cuirfidh mé glaoch ort gan mhol.
Slán go fóill,
Shorcha.

10

Ríomhphost ó Shorcha

- Léigh an ríomhphost seo a leanas agus líon na bearnaí.
- Bain úsáid as an bhfoclóir sa chiorcal atá ag bun an leathanaigh.
- Stad an fiseán fad is atá sé á dhéanamh agat.

11

Freagraí - Ríomhphost ó Shorcha

1. maith	7. teach
2. árasán	8. beirt
3. baile	9. Corcaigh
4. áiseanna	10. bia
5. farraige	11. ciúin
6. Iodálach	12. cíos

12

Ríomhphost ó Shorcha - Freagraí

A Róisín, a chara,
Go raibh maith agat as do ríomhphost. Tá súil agam go bhfuil tú go **maith**.

Tá mé féin an-ghnóthach faoi láthair. Mar atá a fhios agat, tá **árasán** nua agam, agus tá mé i mo chónaí i gceantar nua.

Is **baile** beag é ach tá **áiseanna** maithe ann. Tá sé cois **farraige** agus is breá liom an fharraige!

13

Tá bialann dheas **Iodálach** ann agus dhá **theach** tábhairne agus pictiúrlann bheag.

Tá mé ag roinnt tí le **beirt** eile, Ben agus Síle. Is as **Corcaigh** Ben agus is as Gaillimh Síle. Tá an t-árasán an-deas.

Tá trí sheomra codlata ann, cistin, seomra folctha agus seomra suí. Níl seomra **bia** ann ach is cuma. Tá sé **ciúin** agus glan agus réitím go maith le Ben agus le Síle. Fosta, níl an **cíos** ródhaoir. Tá an t-ádh orm!

14

Tá súil agam go dtiocfaidh tú ar cuairt. Cuirfidh mé gloach ort gan mhoill.

Slán go fóill,
Sorcha.

15

Ríomhphost ó Shorcha - **Freagraí**

A Róisín, a chara,
Go raibh maith agat as do ríomhphost. Tá súil agam go bhfuil tú go **maith**.

Tá mé féin an-ghnóthach faoi láthair. Mar atá a fhios agat, tá **árasán** nua agam, agus tá mé i mo chónaí i gceantar nua.

Is **baile** beag é ach tá **áiseanna** maithe ann. Tá sé cois **farraige** agus is breá liom an fharraige!

16

Tá bialann dheas **Iodálach** ann agus dhá **theach** tábhairne agus pictiúrlann bheag.

Tá mé ag roinnt tí le **beirt** eile, Ben agus Síle. Is as **Corcaigh** Ben agus is as Gaillimh Síle. Tá an t-árasán an-deas.

Tá trí sheomra codlata ann, cistin, seomra folctha agus seomra suí. Níl seomra **bia** ann ach is cuma. Tá sé **ciúin** agus glan agus réitím go maith le Ben agus le Síle. Fosta, níl an **cíos** ródhaoir. Tá an t-ádh orm!

17

Tá súil agam go dtiocfaidh tú ar cuairt. Cuirfidh mé glaoch ort gan mhoill.

Slán go fóill,
Sorcha.

18

Ríomhphost ó Shorcha

Déan cleachtadh an ríomhphost a léamh amach os ard duit féin.

19

**Bileog
Ríomhphost ó Shorcha
Foclóir an tsleachta**

20

Foclóir an tsleachta #1

- Sa ríomhphost, deir Sorcha go bhfuil sí *an-ghnóthach faoi láthair/very busy at present*.
- Déan iarracht Gaeilge a chur ar na frásaí seo a leanas.
- Smaoinigh siar ar an bpátrún a bhí agat do na focail: *daor* agus *saor*.

21

Foclóir an tsleachta #1

- ródhaor
- an-daor
- daor go leor
- daor
- saor
- saor go leor
- an-saor
- róshaor

22

Na réimíreanna **an-** agus **ró-**

- Séimhítear na consain (seachas *d, t, s*) tar éis **an**
- Bíonn fleiscín i gcónaí tar éis **an**
- Séimhítear consain a leanann **ró**
- Bíonn fleiscín idir **ró** agus guta i gcónaí, ní bhíonn fleiscín idir **ró** agus consain de ghnáth

23

Foclóir an tsleachta

• I'm very busy	• Táim an-ghnóthach
• I'm too busy	• Táim róghnóthach
• I'm busy	• Táim gnóthach
• I'm busy enough.	• Táim gnóthach go leor

24

Foclóir an tsleachta

• It's small	• Tá sé beag
• It's very small	• Tá sé an-bheag
• It's too small	• Tá sé róbbheag
• It's small enough	• Tá sé beag go leor

25

Foclóir an tsleachta

- It's nice
- It's very nice
- It's too nice
- It's nice enough
- Tá sé deas
- Tá sé an-deas
- Tá sé ródheas
- Tá sé deas go leor

26

Foclóir an tsleachta #2

- Is ainm Gaelach é Sorcha.
- An féidir leat smaoineamh ar aon ainmneacha Gaelacha eile a thosaíonn le **S**?
- Scriobh cúpla ainm síos sa bhosca thíos agus scríobh *s leathan* nó *s caol* in aice leis an ainm san áit chuí.

27

Foclóir an tsleachta #2

- Seán
- Séamus
- Seoirse
- Seosamh
- Séadna
- Stiofán
- Seanann
- Sadhb
- Saoirse
- Seoirse
- Siobhán
- Síle
- Síofra
- Sinéad

28

Foclóir an tsleachta #3

- Féach ar an dá abairt seo a leanas
- Tá mé ag roinnt árasáin.
- Tá an t-árasán mór.
- Is focal firinsneach é *árasán*.
- Athraíonn sé sa tuiséal ginideach. Leanann an tuiséal ginideach an frása: *ag roinnt*.
- Baintear úsáid as an tuiséal ginideach in áiteanna eile sa Ghaeilge ach foghlaimoidh tú fúthu níos déanaí sa chúrsa.

29

Foclóir an tsleachta #3

- Is focal firinsneach é *árasán* agus tosaíonn sé le guta agus dá bharr, cuirtear *t-* roimhe.
- Tá an focal *áras* díreach cosúil le *árasán*.
- **Scríobh an focal *áras* i gceart sna samplaí thíos.**
- ag roinnt (*áras*)
- an (*áras*)
- ag roinnt *ára***is**
- an **t**-*áras*

30

Foclóir an tsleachta #3

- **Scríobh na focal *amhrán* agus *arán* i gceart sna samplaí thíos.**
- ag roinnt (*amhrán*)
- an (*amhrán*)
- ag roinnt *amhrá***in**
- an **t**-*amhrán*
- ag roinnt (*arán*)
- an (*arán*)
- ag roinnt *ará***in**
- an **t**-*arán*

31

An tuiséal ginideach

- Bíonn ainmfhocail sa tuiséal ginideach nuair a thagann focail áirithe díreach roimhe nó roimh an t-alt a bhíonn in éineacht leis.

32

An tuiséal ginideach

- ainmfhocail eile - another noun
- réamhfhocail chomhshuite – prepositional pronoun
- réamhfhocail áirithe – certain pronouns
- ainmneacha briathartha – verbal noun
- focail a chuireann cainníocht ghinearálta in iúl - quantity

33

Tosach **A** B C D E F G H I J

TORTHAÍ IN FOCLÓIR GAEILGE—BÉARLA

áras, *m.* (*gs. & npl. -ais, gpl. ~*). 1. Habitation, abode **dhuine**, to house s.o. for the night. **Níl teach ná** ~ home. ~ **na naomh**, the abode of the saints. **In** ~ **í** House, building. **3.** Vessel. ~ **fuail**, chamber-pot. **Á** uterus **In** ~ **an chléibh**, in the womb. **Bhí an bh** the cow had a prolapsus (at calving).

34
